

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om formidling af jordobservationssatellitdata til kommercielle formål«

COM(2014) 344 final — 2014/0176 (COD)

(2015/C 012/09)

Ordfører: **Thomas McDonogh**

Europa-Parlamentet og Rådet besluttede henholdsvis den 17. juli 2014 og den 18. juli 2014 under henvisning til artikel 114, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om formidling af jordobservationssatellitdata til kommercielle formål«

COM(2014) 344 final — 2014/0176 (COD).

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug, som vedtog sin udtalelse den 23. september 2014.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 502. plenarforsamling den 15.—16. oktober 2014, mødet den 15. oktober, følgende udtalelse med 151 stemmer for, 1 imod og 4 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Emnet for dette direktivforslag har afgørende betydning for Den Europæiske Union. Den fremtidige verdenssituation og EU-borgernes velfærd vil i høj grad være afhængig af kontrol og udnyttelse af data om den verden, vi lever i. I dag bliver de data i vidt omfang skabt og kontrolleret af USA og lande uden for EU. Det er afgørende, at Europa udnytter sit rumprogram og produktionen og formidlingen af jordobservationsdata, så EU kan bevæge sig op fra bagtroppen til fortroppen i denne ekstremt vigtige industri.

1.2 EØSU går stærkt ind for at etablere en klar lovgivningsramme, der kan fremme udviklingen af rumindustrien i Europa og udnyttelsen af jordobservationsdata til fremme af bæredygtig vækst og de europæiske borgeres velfærd. Udvalget hilser derfor Kommissionens meddelelse med forslag til et direktiv om formidling af jordobservationssatellitdata til kommercielle formål velkommen.

1.3 Udvalget bifalder også dette forslag i det bredere perspektiv for den europæiske rumpolitik, som har afgørende betydning for den fremtidige velfærd og sikkerhed i EU og for at nå Europa 2020-strategiens målsætning om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst ⁽¹⁾.

1.4 Udvalget er desuden enige med Kommissionen i, at der er behov for et direktiv til at etablere en gennemsigtig, retfærdig og sammenhængende retlig ramme for at sikre et velfungerende og veludviklet indre marked for højopløsnings-satellitdata-produkter og -tjenester og for navnlig at skabe en fælles ramme for formidling af højopløsnings-satellitdata (HRSD).

⁽¹⁾ Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst — COM(2010) 2020.

1.5 Udvalget er tilfreds med direktivets bestemmelser, der sigter mod at skabe en EU-standard for formidling af HRSD til kommercielle formål.

1.6 EØSU mener imidlertid, at udviklingen af en kommerciel rumindustri i Europa har været for langsom, og at man kunne have skabt flere job og mere velstand baseret på rumteknologi og -data på et tidligere tidspunkt. Udvalget opfordrer Kommissionen til at fremskynde udviklingen af politikker og lovrammer på rumområdet for at fremme rumsektorens sikring, sikkerhed, bæredygtighed og økonomiske udvikling og for at sikre et velfungerende indre marked for rumprodukter og -tjenester.

1.7 Udvalget mener helt klart, at politikken i højere grad bør støtte SMV'er i alle EU's 28 medlemsstater, der forsøger at konkurrere og vokse på markedet for jordobservationsdata. Især efterlyser udvalget politikker, der sigter mod at fjerne urimelige hindringer i det indre marked knyttet til minimumsgrænser for finansiel størrelse, som især påvirker små og mellemstore virksomheder negativt.

1.8 EØSU ser gerne forslag til en europæisk indkøbspolitik i rumsektoren til støtte for udviklingen af den kommercielle rumsektor, som er meget afhængig af institutionelle indkøb.

1.9 Udvalget så også gerne politikker, der fremmer uddannelse af flere ingeniører, ikt-medarbejdere og erhvervsfaglige kandidater til rumindustrien, især i de hastigt voksende markeder for dataleverandører, dataforhandlere, værdiskabende tjenesteudbydere og geoinformationstjenesteudbydere.

1.10 Udvalget erkender, at sikkerhed er af afgørende betydning for borgerne i EU. Uanset bestemmelserne i direktivforslaget mener EØSU imidlertid, at en mere omfattende, fælles europæisk sikkerhedspolitik bl.a. ville bidrage til at tackle det forhold, at nogle få medlemsstater fører en alt for restriktiv kontrol med højopløsnings satellitdata (HRSD).

1.11 EØSU opfordrer også Rådet til at arbejde samdrægtigt med udvikling og fremme af en europæisk rumpolitik, som vil kunne fremme fred, sikkerhed og økonomisk vækst baseret på en åben og samarbejdsorienteret tilgang til udvikling og udnyttelse af rumteknologi og de derfra hidrørende data.

1.12 EØSU henleder Kommissionens opmærksomhed på sine tidligere udtalelser om rumpolitik ⁽²⁾.

2. Direktivforslaget

2.1 Direktivforslaget handler om formidling af jordobservationssatellitdata i Unionen til kommercielle formål. Det behandler navnlig spørgsmålet om definition og kontrol af HRSD som en særlig kategori af data, der kræver et differentieret regelsæt ved formidling til kommercielle formål.

2.2 HRSD bruges i leveringen af geospatale produkter og tjenesteydelser, for hvilke der er et voksende marked. HRSD er blevet et uundværligt værktøj til miljøovervågning, byplanlægning, forvaltning af naturressourcer og katastrof håndtering og katastrofeberedskab.

2.3 HRSD er imidlertid også vigtigt for medlemsstaternes sikkerhed og forsvar, og derfor reguleres kommercielle operatørers produktion og formidling af HRSD af de stater, hvor de er registreret. Der er derfor i dag ingen fælles tilgang på nationalt lovgivningsmæssigt plan til behandling af HRSD eller til tjenesteydelser og produkter hidrørende fra disse data. Dette fører til en opsplittet lovgivning i hele Europa, som er kendetegnet ved manglende sammenhæng, gennemsigtighed og forudsigelighed, og som derfor forhindrer markedet i at udvikle sit fulde potentiale.

⁽²⁾ EUT C 67 af 6.3.2014, s. 88, EUT C 327 af 12.11.2013, s. 38, EUT C 341 af 21.11.2013, s. 29, EUT C 299 af 4.10.2012, s. 72, EU C 43 af 15.2.2012, s. 20, EUT C 44 af 11.2.2011, s. 44, EUT C 339 af 14.12.2010, s. 14, EUT C 162 af 25.6.2008, s. 24.

2.4 Direktivforslaget tager sigte på dels at sikre et velfungerende indre marked for HRSD-produkter og -tjenester ved at etablere en sammenhængende lovramme for formidling af HRSD, et godt og tilstrækkeligt niveau af oplysninger om adgang til HRSD til kommercielle formål, dels at fremme konkurrencen på dataleverandørniveau ved at skabe en gennemsigtig, forudsigelig og retfærdig lovramme på tværs af medlemsstaterne og ved at sikre fri omsætning af data i hele EU.

2.5 Hensigten er, at gennemførelsen af direktivforslaget skal have positive økonomiske virkninger takket være øget gennemsigthed, retssikkerhed og forudsigelighed for erhvervslivet mht. formidling af rumdata. Gennemførelsen forventes at have positive virkninger for etablering og udvikling af virksomheder, salg af jordobservationsdata og den internationale konkurrenceevne. Ud over den direkte jobvækst hos dataforhandlerne/de værdiskabende tjenesteleverandører og dataleverandørerne er der sandsynlighed for yderligere jobvækst i andre led af værdikæden (dvs. virksomheder, der bruger HRSD, satellitproducenter og -operatører) som følge af tjenester af højere kvalitet og mere konkurrencedygtige priser. Desuden forventes også yderligere indirekte jobvækst, fordi skabelsen af ét nyt job i rumindustrien fører til skabelse af op til fem nye job i andre sektorer.

2.6 Følgende er direktivforslagets vigtigste bestemmelser:

- a) En klar definition af HRSD baseret på de tekniske parametre, der er afgørende for udarbejdelsen af disse data
- b) En specificering af den screenings- og godkendelsesprocedure, medlemsstaterne skal følge i forbindelse med formidling af HRSD til kommercielle formål
- c) Den rapporteringsordning, medlemsstaterne skal følge, således at Kommissionen kan føre tilstrækkeligt tilsyn med, hvordan direktivet virker.

2.7 Medlemsstaterne skal gennemføre direktivet i national lovgivning senest den 31. december 2017.

3. Generelle bemærkninger

3.1 Udviklingen af rumteknologi, -produkter og -tjenesteydelser er af afgørende betydning for Europas fremtid. Som EØSU tidligere har sagt: »Rummets betydning med hensyn til at øge viden, velstand, økonomisk styrke og innovationsevne kan ikke overvurderes«⁽³⁾. De økonomiske, sociale og miljømæssige fordele ved et velfungerende marked for europæiske rumapplikationer vil være betydelige.

3.2 Europa er som den eneste i stand til at udvikle og fremme en rumpolitik, som kan fremme fred, sikkerhed og økonomisk vækst baseret på en åben og samarbejdsorienteret tilgang til udvikling og udnyttelse af rumteknologi og de derfra hidrørende data.

3.3 EØSU anerkender, at sikkerhed er yderst vigtig for EU, men mener, uanset bestemmelserne i direktivforslaget, at en mere omfattende fælles europæisk sikkerhedspolitik bl.a. kan bidrage til at tackle det forhold, at nogle få medlemsstater fører en alt for restriktiv kontrol med højopløsnings satellitdata (HRSD).

3.4 Europa har brug for en dynamisk kommerciel rumindustri i alle led af værdikæden⁽⁴⁾ for at bevare sin uafhængige adgang til rumteknologi og jordobservations satellitdata og for at udvikle en stærk uafhængig rumindustri.

3.5 EU har været for længe om at få udviklet de politikker og juridiske rammer, der skal til for at sikre et velfungerende indre marked for rumprodukter og -tjenesteydelser og fremelske en blomstrende industri inden for produktion og udnyttelse af rumdata. Den langsomme erhvervsudvikling inden for afledte rumapplikationer i Europa betyder, at innovation, velstandsskabelse og global markedspolition i forskellige rumsektorer går tabt til blandt andre USA, Rusland og Kina.

⁽³⁾ CCMI/115 — CES2861-2013, pkt. 3.1.

⁽⁴⁾ Værdikæden omfatter satellitoperatører, dataleverandører, dataforhandlere (som sælger HRSD fra satellitoperatører og dataleverandører i og uden for EU), værdiskabende tjenesteydere, geoinformationstjenesteydere, forskningsinstitutter, regeringer og kunder.

3.6 Europa har brug for en proaktiv kommerciel strategi for udvikling af europæisk rumteknologi og europæiske rumprodukter og -tjenesteydelser i et hastigt voksende marked. Denne strategi skal aftales og koordineres på europæisk plan for at sikre, at de interne hindringer for udviklingen fjernes.

3.7 Den kommercielle strategi skal indeholde en sammenhængende og stabil lovramme, et stærkt industrielt grundlag med en betydelig underskov af SMV-virksomheder, konkurrenceevne og omkostningseffektivitet, markeder for applikationer og tjenester samt teknologisk uafhængig adgang til rummet, rumteknologi, rumprodukter og -tjenester. Disse krav er udtrykkeligt godkendt i EU's politik for rumfartsindustrien ⁽⁵⁾.

3.8 For at sikre, at der er en stærk kommerciel europæisk rumindustri, er EU nødt til at skabe en kritisk masse af europæiske virksomheder, fra små og mellemstore virksomheder til store globale organisationer, der er aktive i udviklingen og udnyttelsen af produkter og tjenester baseret på satellitdata.

3.9 Der er også behov for politikker, der fremmer uddannelse af flere ingeniører, ikt-medarbejdere og erhvervsfaglige kandidater til rumindustrien, især i de hastigt voksende markeder for dataleverandører, dataforhandlere, værdiskabende tjenesteudbydere og geoinformationstjenesteudbydere.

3.10 Udviklingen af den kommercielle rumsektor er i høj grad afhængig af institutionelle indkøb. Det ville gavne industrien, hvis der ved lov blev indført en indkøbspolitik på rumområdet med tilsyn på EU-plan.

4. Særlige bemærkninger

4.1 Udvalget erkender, at sikkerhed er af afgørende betydning for EU's borgere. Imidlertid er der nogle få medlemsstater, som fører en alt for restriktiv kontrol med højresolutionssatellitdata (HRSD), hvilket i høj grad hæmmer udviklingen af det europæiske marked for jordobservationsdata og giver konkurrenter fra tredjelande mulighed for at udnytte denne situation.

4.2 Der mangler pålidelig information om størrelsen og aktiviteterne i den industri i Europa, der beskæftiger sig med udvikling af satellitdataapplikationer og -tjenester. Der bør gennemføres en undersøgelse af de forskellige dele af værdikæden, der beskæftiger sig med udvikling af afledte rumapplikationer. Ordentlig information om potentialet for jobvækst og skabelse af velstand i de forskellige sektorer ville stimulere markedet og skabe større politisk opbakning.

4.3 EU's marked for højresolutionssatellitdata (HRSD) er underudviklet sammenlignet med USA, hvor der findes ét marked. De amerikanske jordobservationsindustriers stærke position er baseret på teknisk avancerede satellitsystemer, en klar lovramme og en stor offentlig efterspørgsel efter kommercielle højresolutionssatellitdata og -tjenester. De amerikanske konkurrenter nyder desuden fordel af de meget effektive synergier mellem den civile og militære sektor/forsvarssektoren på F&U-området. Ud over den hårde konkurrence fra USA er der stærke konkurrenter fra Indien, Kina, Canada, Korea og Taiwan, som leverer HRSD til det europæiske marked via dataforhandlere.

Bruxelles, den 15. oktober 2014

Henri MALOSSE

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁵⁾ COM(2013) 108 final.